

## Wczesna ontogeneza i paleoekologia środkowomiocęńskich ślimaków z rodziny Rissoidae z obszaru środkowej Paratetydy

Thorsten Kowalke and Mathias Harzhauser

*Acta Palaeontologica Polonica* 49 (1), 2004: 111-134

Opisano 26 gatunków z rodziny Rissoidae (Caenogastropoda: Littorinimorpha: Rissooidea) z badenu i wczesnego sarmatu 14 stanowisk z Austrii i Czech (niecki Molasowa, Styryjska i Wiedeńska) oraz z badenu Coștei (Rumunia). Po raz pierwszy opisano cechy szkieletowe wczesnych etapów ontogenezy tych ślimaków. Cechy te pozwoliły zrekonstruować dla wszystkich badanych środkowomiocęńskich gatunków rozwój pośredni, z planktonożernym stadium larwalnym veliger. Status Mohrensterniinae jako podrodziny w obrębie Rissoidae potwierdza ich niska stożkowa protoconcha, zbudowana z muszli zarodkowej o delikatnej spiralnej ornamentacji i gładkiej (z wyjątkiem pierścieni przyrostowych) muszli larwalnej. Przejście od muszli zarodkowej do larwalnej i od larwalnej do ostatecznej są niewyraźne, zaznaczone lekkim zgrubieniem. Morskie zespoły badenu cechują się udziałem przedstawicieli podrodziny Rissoinae, natomiast w faunach wczesnego sarmatu przeważają Mohrensterniinae. Stawiamy hipotezę, że owa ekspansja Mohrensterniinae została zapoczątkowana zmianami chemizmu akwenu w kierunku wód pełnosłonych. Następnie dalszy wzrost zasolenia w późnym sarmacie (hipersalinarność) odzwierciedla się spadkiem zróżnicowania tej podrodziny. Opisano cztery nowe gatunki: *Rissoa costeiensis* (Rissoinae) z badenu oraz *Mohrensternia hollabrunnensis*, *Mohrensternia pfaffstaettensis* i *Mohrensternia waldhofensis* (Mohrensterniinae) z wczesnego sarmatu.

**Key words:** Gastropoda, Rissoidae, Littorinimorpha, protoconch–morphology, Miocene, Badenian, Sarmatian, Paratethys.

Thorsten Kowalke [[t.kowalke@lrz.uni-muenchen.de](mailto:t.kowalke@lrz.uni-muenchen.de)],

Ludwig–Maximilians–Universität, Department für Geo– und Umweltwissenschaften, Sektion Paläontologie,

Richard–Wagner–Str. 10, 80333 München, Germany; Mathias

Harzhauser [[mathias.harzhauser@nhm-wien.ac.at](mailto:mathias.harzhauser@nhm-wien.ac.at)], Naturhistorisches Museum,

Geologisch–Paläontologische Abteilung, Burgring 7, 1014 Wien, Austria.

